

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Winning van aardolie in blok Q13a van het Nederlandse deel van het continentaal plat

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

4 juni 2009 / rapportnummer 2141-49

1. OORDEEL OVER HET MER

Delta Hydrocarbons B.V. heeft het voornemen om in blok Q13a van het Nederlandse deel van het continentaal plat een aardolieveld in exploitatie te nemen. Hiertoe wordt een onbemand productieplatform geplaatst en in bedrijf genomen. Voor het oprichten en in stand houden van een mijnbouwinstallatie wordt bij het bevoegd gezag, de Minister van Economische Zaken, een vergunning op grond van de Wet milieubeheer aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning is een milieueffectrapport (MER) opgesteld.¹

De Commissie is van mening dat **de essentiële informatie in het MER aanwezig** is om het milieubelang een volwaardige rol te geven bij de besluitvorming over de vergunning voor de Wet milieubeheer.

Het MER geeft een goede beschrijving van de voorgenomen activiteit en de bijbehorende milieueffecten. Hierbij is ook aandacht besteed aan de geluidsproductie als gevolg van heiwerkzaamheden voor de conductorbuizen, de effecten daarvan op zeezoogdieren, vissen en vislarven en mitigerende maatregelen. Uit het MER blijkt tevens dat er op gebied van onderwatergeluid en de mogelijke effecten daarvan nog veel onzekerheden bestaan.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL EN AANBEVELINGEN

Onderwatergeluid en de effecten op onderwaterleven

Het heien van palen/buizen in de zeebodem veroorzaakt hoge geluidsniveaus tot op grote afstand van de heiplaats. Dit geluid kan effecten hebben op onderwaterleven. Voor de gevolgen van dit onderwatergeluid op Bruinvissen, zeehonden, vissen en vislarven is zowel de piekbelasting, de duur van de geluidsbelasting per te heien buis als het totaal aantal heipalen van belang.

Het MER gaat in op de geluidsproductie van het heien van de conductorbuizen. Hierbij wordt onder andere inzicht gegeven in het aantal te heien conductorbuizen, de duur van het heien, de maximale slagkracht en het maximale geluidniveau². Verwijzend naar recent beschikbaar gekomen literatuur³ (niet beschikbaar ten tijde van het schrijven van het MER) merkt de Commissie op dat op basis van alleen de diameter van een te heien paal/buis geen uitspraak kan worden gedaan over de maximale geluidsbelasting van de heiwerkzaamheden en daarmee de oppervlakte van het beïnvloede gebied.⁴

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep en een overzicht van de door de initiatiefnemer aangeleverde stukken wordt verwezen naar bijlage 1. In bijlage 2 is een overzicht van de zienswijzen opgenomen.

² NB voor de genoemde niveaus is niet aangegeven welke grootte ze uitdrukken (rms geluiddruk, piek geluiddruk).

³ Ainslie MA, de Jong CAF, Dol HS, Blacquièrè G and Marasini C, 2009, *Assessment of natural and anthropogenic sound sources and acoustic propagation in the North Sea*, TNO.

⁴ Het mechanisme van geluidopwekking tijdens het heien is niet onderzocht, het is niet duidelijk of de paaldiameter of de slagenergie bepalend zijn voor de geluidopwekking. In de meeste gevallen zal gelden dat de slagenergie evenredig is met de paaldiameter, maar dit hangt mede af van het sediment. Daarnaast kunnen ook de lengte waarover de paal contact maakt met het water, de materiaalkeuze, de wanddikte en de vorm van de hamerkop een rol spelen.

Het MER geeft voor het heien van de conductor een maximale slagenergie van 120 kNm (kJ). Ter illustratie: dit is beduidend lager dan de energie gebruikt voor het heien van monopiles voor offshore windturbines.⁵ Op basis hiervan en op expert judgement neemt de Commissie aan dat de bijbehorende geluid-niveaus voor het heien van de conductor lager zullen zijn dan voor de monopiles. Uit het MER blijkt ook dat (totale) duur van de heiwerkzaamheden, en daarmee de geluidsbelasting, beperkt is.⁶ Hiervan uitgaande onderschrijft de Commissie de conclusie uit het MER dat de effecten van de heiwerkzaamheden voor het platform minder zullen zijn dan die bij het heien voor een offshore windmolenpark.

De gevolgen voor het onderwaterleven zijn in het MER op hoofdlijnen gepresenteerd en variëren van 'zeer gering' (vissen), mogelijke verstoring (Gewone zeehond), mogelijk een negatief effect op migratie (Grijze zeehond) tot verstoring van het foerageergebied in de Zuidelijke Noordzee (Bruinvis). Voor de beschrijving van de gevolgen is in het MER gebruik gemaakt van de op dit moment beschikbare bronnen.

De Commissie benadrukt echter dat er op gebied van onderwatergeluid en de mogelijke effecten daarvan op onderwaterleven nog veel onzekerheden bestaan. Zij verwacht dat uitgebreid en langdurig onderzoek noodzakelijk is om in deze onzekerheden en kennisleemtes te voorzien, waardoor op korte termijn voor dit voornemen geen andere conclusies getrokken kunnen worden. Dit gegeven kan gebruikt worden bij de beoordeling van het voornemen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Voor de besluitvorming over de Wm-vergunning kan met de informatie in het MER worden volstaan.

- Gezien de aanwezige kennisleemtes en onzekerheden in de effectbepaling van onderwatergeluid adviseert de Commissie het onderwatergeluid en de aanwezigheid en het gedrag van zeezoogdieren nauwgezet te monitoren zowel voorafgaand aan de heiwerkzaamheden (T_0), tijdens de werkzaamheden (startend op het moment dat begonnen wordt met heien) en na afloop van de werkzaamheden.

- De Commissie adviseert de onzekerheden omtrent onderwatergeluid en de mogelijke gevolgen daarvan op zeezoogdieren, vissen en vislarven te betrekken bij het besluit over de Wm-vergunning en bij de beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet.

⁵ In het rapport van Ainslie et al wordt voor monopiles een maximale slagenergie genoemd van 800 kJ.

⁶ Voor platform Q13a-A worden alleen de conductorbuizen geheid, voor de verankering van het platform wordt gebruik gemaakt van 'suction piles'. In eerste instantie zullen zes conductorbuizen worden geheid, mogelijk worden in een later stadium nog drie conductorbuizen geheid. Het heien van één conductorbuis duurt enkele uren. Waarbij de heiwerkzaamheden voor het aardolieplatform beperkt zijn tot enkele dagen (verspreid over een aantal weken/maanden).

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Delta Hydrocarbons B.V.

Bevoegd gezag: Minister van Economische Zaken

Besluit: vergunning op grond van de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C17.2

Activiteit: plaatsen en in bedrijf nemen van een onbemand productieplatform voor de exploitatie van een aardolieveld

Betrokken documenten:

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Staatscourant en Volkskrant: 31 juli 2008

advies aanvraag: 23 juli 2008

ter inzage legging: 1 augustus tot en met 12 september 2008

richtlijnenadvies uitgebracht: 29 september 2008

richtlijnen vastgesteld: 6 oktober 2008

kennisgeving MER in de Staatscourant van: 25 maart 2009

aanvraag toetsingsadvies: 17 maart 2009

ter inzage legging MER: 26 maart tot en met 7 mei 2009

toetsingsadvies uitgebracht: 4 juni 2009

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. W.G. Been

dr. N.M.J.A. Dankers

dr. ir. C.A.F. de Jong

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

prof.ir. J.J. van der Vuurst de Vries

drs. F.H. van der Wind (werkgroepsecretaris)

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. E-Connection Offshore BV, Bunnik

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Winning van aardolie in blok Q13a van het Nederlandse
deel van het continentaal plat**

Delta Hydrocarbons B.V. heeft het voornemen om in blok Q13a van het Nederlandse deel van het continentaal plat een aardolieveld in exploitatie te nemen. Hiertoe wordt een onbemand productieplatform geplaatst en in bedrijf genomen. Voor het oprichten en in stand houden van een mijnbouwinstallatie wordt bij het bevoegd gezag, de Minister van Economische Zaken, een vergunning op grond van de Wet milieubeheer aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning is een milieueffectrapport (MER) opgesteld.

ISBN: 978-90-421-2710-4

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

